

Vakavasti tai kroonisesti sairaan potilaan kiireetön suun ja leukojen infektiopesäkkeiden hoito

Vastaaja:

-

Vastaus:

14.11.2018, 13:06 - 14.11.2018, 13:12

1. Yhteystiedot	<table><tr><td>Sukunimi</td><td>Natunen</td></tr><tr><td>Etunimi</td><td>Maarit</td></tr><tr><td>Sähköpostiosoite</td><td>maarit.natunen@eksote.fi</td></tr><tr><td>Organisaation nimi, jos vastaat jonkin organisaation edustajana</td><td>Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä</td></tr></table>	Sukunimi	Natunen	Etunimi	Maarit	Sähköpostiosoite	maarit.natunen@eksote.fi	Organisaation nimi, jos vastaat jonkin organisaation edustajana	Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Sukunimi	Natunen								
Etunimi	Maarit								
Sähköpostiosoite	maarit.natunen@eksote.fi								
Organisaation nimi, jos vastaat jonkin organisaation edustajana	Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä								
2. Vastaaja on	kunta tai kuntayhtymä								
3. Kriteerien sisältö	Lausuntopyyntö koskee vakavien ja kroonisten sairauksien infektiokokosten hoitoa. Vakavat, henkeä uhkaavat sairaudet ja krooniset (kansan) sairaudet muodostavat kuitenkin kaksi hyvinkin erilaista ryhmää ajatellen niin diagnostisia arvioita, tarvittavaa lääketieteellistä tietämystä kuin hoidon kiireellisyyttä. Vakavat hengenvaaralliset sairaudet, kuten esimerkiksi elinsiirtoihin johtavat sydän-, keuhko-, maksa- ja munuaissairaudet, verisyövät ja kiinteät syöpäkasvaimet sekä krooniset sairaudet, kuten esimerkiksi autoimmuunisairaudet, joissa käytetään voimakkaita immunosuppressiivisia lääkkeitä esimerkiksi biologisilla vasta-ainelääkkeillä; muodostavat hoidon vaativuudeltaan aivan oman ryhmänsä verrattuna pitkäaikaissairauksiin jotka hoidetaan tavanomaisilla lääkehoidoilla. Viimemainittuun ryhmään kuuluvat esimerkiksi diabetes, verenpainetauti, kilpirauhassairaudet ja astma. Suuri osa kroonisista kansansairauksista on hoitotasapainossa tavanomaisilla lääkehoidoilla. Nämä sairaudet vaativat toki infektiopesäkkeiden hoitoa, mutta hoidot ovat pääsääntöisesti toteutettavissa perustasolla. Hoitosuosituksessa olisi hyvä erottaa nämä ryhmät selkeästi tai mahdollisesti suunnata tämä Käypä hoito-								

	suositus pelkästään vakaviin sairauksiin.
4. Kriteerien soveltuvuus käytännön toimintaan	Vakavien sairauksien yhteydessä on myös erotettava näiden sairauksien aktiivisen tutkimisen, hoitosuunnittelun ja hoidon vaihe omana kokonaisuutenaan sekä hoidon jälkeinen seuranta ja ylläpitovaihe. Vakavien, henkeä uhkaavien sairauksien aktiivisen hoidon yhteydessä suun ja leukojen infektiopesäkkeiden arviointi, hoitosuunnittelu ja päävastuu hoidosta tulisi tapahtua samoissa yksiköissä kuin perussairauden hoito eli erikoissairaanhoidossa. Kun nämä vakavat sairaudet ovat ylläpito-hoidossa, niin yksilöllisen arvion perusteella suun sairauksien seuranta ja hoito voi siirtyä perusterveydenhuollon vastuulle. Tavallisten kroonisten (kansan)sairauksien osalta hoitovastuu tulisi olla pääsääntöisesti perusterveydenhuollossa, kuitenkin tarvittaessa on oltava sujuvat konsultaatiomahdollisuudet erikoissairaanhoidon.
5. Vaikutukset hoidon yhdenvertaiseen saatavuuteen	Yhtenäiset valtakunnalliset kriteerit Käypä hoito-suosituksen muodossa luovat tervetulleen standardin jonka avulla voidaan luoda alueellista tasa-arvoa ja edistää hoidon yhdenvertaista saatavuutta ympäri Suomen.
6. Mahdolliset kustannusvaikutukset	Hoitosuosituksen kohteena olevien asioiden järjestäminen suosituksen vaatimalle tasolle tulee todennäköisesti vaatimaan valtakunnallisesti resurssien lisäämistä suun ja leukojen erikoissairaanhoidon, mutta samalla päällekkäisyyksien poistuminen todennäköisesti vähentää kustannuspaineita. Lisää resursseja tarvitaan myös koulutukseen. Vakavien ja kroonisten sairauksien suulääketieteellisen hoidon opetus vaatii lisäpanostusta niin hammaslääkäreiden peruskoulutukseen kuin täydennyskoulutukseen. Lisäksi ammatillista jatkokoulutusta tulisi lisätä tällä osa-alueella.
7. Missä muodossa kriteerit olisi tarkoituksenmukaista julkaista (esimerkiksi sähköisesti)	Nykypäivänä ensisijainen julkaisufoorumi tulisi olla sähköinen.

8. Muita mahdollisia huomioita

Vakavien sairauksien hoitomahdollisuudet tulevat jatkossa kasvamaan ja samalla monimutkaistumaan, minkä toteutuminen edellyttää sairaaloissa tapahtuvaa palveluiden kehittämistyötä ja riittäviä resursseja.

Asiaan liittyvän koulutuksen tarve tulee jatkossa kasvamaan myös suun ja leukojen sairauksien osalta. Suomessa olisi hyvä aloittaa samankaltainen pakollinen jatko- ja ylläpitokoulutusjärjestelmä kuin on USA:ssa tai UK:ssa, jossa tulee säännöllisesti kerätä CPD tunteja. Tällä peruskoulutetut hammaslääkärit myös pystyvät paremmin hoitamaan tasapainossa olevan kroonisia potilaita hoitamaan harvaan asuttujen alueiden lähihammashoitoloissa, joista voi olla pitkät matkat erikoissairaanhoidon palveluihin.

Ammatillisen jatkokoulutuksen osalta olisi hyvä luoda sairaalahammaslääkärin erityispätevyys osaksi Hammaslääkäriliiton erityispätevyysjärjestelmää.

Tämän lisäksi olisi hyvä harkita tähän liittyvän akateemisen jatkokoulutuksen (Master/Diploma) luomista yliopistoihin.

Käypä hoito-suosituksessa olisi hyvä tarkentaa ja avata enemmän hoidonporrastusta.